

MUZEJ VARAŽDINSKE KNJIŽEVNOSTI

MARIJAN KRAŠ
Gradska knjižnica i čitaonica
"Metel Ožegović"
Varaždin

SPOMEN-ZBIRKE GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE "METEL OŽEGOVIĆ" VARAŽDIN

Najstariju zbirku Gradske knjižnice i čitaonice "Metel Ožegović" Varaždin čini ostavština pjesnika Zvonka Milkovića, koju joj je varaždinski književnik darovao ugovorom od 7. kolovoza 1975. godine. Gradska se knjižnica obvezala da će "u svojim prostorima organizirati poseban odjel u kojem će se nalaziti knjige iz biblioteke i nositi ime darovatelja..., i da će u svemu postupiti po željama darodavca, a sve to po našem najboljem znanju i mogućnostima".

U knjižnici se čuvaju 2 373 sveska knjiga, od kojih su posebna vrijednost prva cjelokupna izdanja hrvatskih pisaca (Šenoe, Matoša, Krleže i dr.), pravničke knjige i enciklopedijska izdanja. Nakon smrti Z.

Milkovića preuzeta je kutija s građom rukopisa, dnevnika, pisama i fotografija. Cjelokupna ostavština akademika i književnika Gustava Krkleca otkupljena je od njegove supruge Mirjane Krklec (koja je tada živjela u Beogradu), ugovorom od 27. rujna 1980. godine. Sredstva za otkup osigurale su Republička samoupravna interesna zajednica u oblasti kulture SR Hrvatske Zagreb i Samoupravna interesna zajednica u oblasti kulture općine Varaždin u iznosu od 500 000 dinara (današnja protuvrijednost oko 110 000 kn).

Prema ugovoru, ostavštinu čine inventar i osobne stvari, kompletna biblio-

Beograd, 25. IX. 1977.
Kulturna 7

Dragi Gustave,

Ja sam se tražio u knjižnici
o "Poveljoj Srbije", da li uopće
imaš kako se zove. Ja sam mislio da
ne postoji niti se zove drugim
imena. Tekst knjižice čes-
mi nekome prebilo u ruku.

Teli i nama trojima vel.
svako doba u mojoj 1958 go.
dini.

Ja i sudac u poduzimanje

Ivo Joca

Slika 1. Iz bogate korespondencije Gustava Krkleca: pismo Ive Andrića

teka, rukopisi, pisma, umjetničke slike, odlikovanja, nagrade, priznanja, albumi fotografija i razni pokloni Gustavu Krklecu.

Broj knjiga i časopisa upisanih u inventar iznosi 6 110 sv. Rukopisi, pisma, dopisnice, razglednice i fotografije čine više od 2 000 jedinica. U toj se građi nalazi neprocjenjiva dokumentacija hrvatske moderne književnosti i ostalih južnoslavenskih literatura.

Prema ugovoru, ostavštinu čine inventar i osobne stvari, kompletna biblioteka, rukopisi, pisma, umjetničke slike, odlikovanja, nagrade, priznanja, albumi fotografija i razni pokloni Gustavu Krklecu.

Knjižnicu dr. Brune Županića Steinera iz Ivanca Gradskoj je knjižnici i čitaonici "Metel Ožegović" Varaždin 2006. godine darovala gospođa Nataša Županić, umirovljena nastavnica iz Zagreba.

Knjižnica obuhvaća 660 knjiga i časopisa objavljenih od 1900. do 1940. godine, a osobita su vrijednost prva izdanja hrvatske moderne. Zastupljene su knjige D. Domjanića, K. S. Gjalskog, M. Krleže, A. G. Matoša, V. Nazora, V. Novaka, A. Šenoa, I. Vojnovića i drugih hrvatskih književnika.

Posebno su vrijedne zavičajne knjige i publikacije prof. Gjura Szabe, prof. Krešimira Filića, prof. Mire Ilijanić, kao i knjige s prijateljskom posvetom Miroslava Krleže, Ljube Wiesnera, Gustava Krkleca, Zvonka Milkovića i njegovih suvremenika.

Uz knjižnu građu preuzeta su pisma B. Županića, te rukopisi dramskih tekstova njegova sina Milivoja Županića, preminulog 2005. godine.

Uz navedene zbirke Grad Varaždin je 2003. godine za Gradsku knjižnicu otku-

pio zbirku glazbenog pedagoga prof. **Marijana Zuber**a, koja ima 1 781 svezak knjiga. Prof. Zuber sačuvao je i velik broj članaka, fotografija i dokumenata iz razdoblja djelovanja Muzičke škole Varaždin,

Slika 2. Marijan Zuber

od 1950. do 1974. godine, razdoblja u kojemu je on bio direktor te ustanove. U to vrijeme Muzička škola Varaždin imala je poznati Dječji zbor, koji je nastupao na Dubrovačkim ljetnim igrama i u inozemstvu. Školu su krajem pedesetih godina prošlog stoljeća pohađali kasniji operni umjetnici Ruža Pospiš, Nevenka Sobjeslavski, Franjo Petrušanec i brojni budući glazbenici.

ŽIVOTOPISI KNJIŽEVNIKA ZBIRKI VARAŽDINSKE GRADSKE KNJIŽNICE

GUSTAV KRKLEC, akademik i književnik, rođen je u Udbini pokraj Karlovca 23. lipnja 1899. Djetinjstvo je proveo u Hrvatskom zagorju: u Maruševcu je pohađao osnovnu školu, a u Varaždinu klasičnu gimnaziju. Iz varaždinske je gimnazije prešao na zagrebačku, a maturirao je na sušačkoj (1918.). Prema očevoj želji, upisao je studij poljoprivrede u Beču, na Visokoj školi za kulturu tla, ali je studirao samo jedan semestar. Vratio se u Zagreb, gdje se odao boemskome životu, poluprofesionalno se bavio novinarstvom, a s A. B. Šimićem pokrenuo

Slika 3. Gustav Krklec

je ekspresionistički časopis *Juriš* (1919.). U jesen 1921. započeo je studij filozofije i psihologije, potom je otišao u Prag, asistiraao kod Karela Čapeka, pa u Beograd, gdje ostaje sve do 1941. U Beogradu se brzo i vrlo dobro srodio s tamošnjom "umetničkom boemijom" (V. Gligorić). Nekoliko godina bio je urednik beogradskog *Nolita* (1929.-1933.). Tijekom rata boravio je kod ženine rodbine u Slankamenu, a nakon rata vratio se u Zagreb, gdje je bio urednik u Nakladnome zavodu Matice hrvatske i Izdavačkom poduzeću *Zora*, potom je uređivao *Hrvatsko kolo* i *Radost*, a zatim je živio kao profesionalni pisac. Bio je predsjednik Matice hrvatske, predsjednik Društva književnika Hrvatske i Saveza književnika Jugoslavije, redoviti član JAZU i dopisni član SAZU. Dobio je više književnih nagrada i društvenih odlikovanja. Krklec je počeo pisati 1915., objavivši u *Koprivama* jednu kajkavsku humoresku. Prvu pjesmu (*Put kroz noć*) objavio je u *Književnome jugu* 1918., te je otada redovito objavljivao pjesme, eseje, kritike i feljtone u većini hrvatskih i srbijanskih novina i časopisa. Pisao je pripovijetke i razne članke te polemizirao, a osim slikovnica za djecu, objavljivao je i prepjeve lirike s njemačkoga, ruskoga, mađarskoga, engleskoga, slovenskoga i slovačkog jezika. Neke su mu pjesme prevedene na

više stranih jezika. Umro je 30. listopada 1977. u Zagrebu.

U *Autobiografiji u 10 rečenica* Gustav Krklec se predstavio ovim tekstom:

Rodio sam se kad je umiralo prošlo stoljeće te sam nažalost stariji od vijeka u kojemu živim. Prvi svjetski rat minirao mi je mladost, drugi najbolje godine života. No, "između dva rata" bilo je i vedrih, plodnih i borbenih trenutaka, zbog kojih sam ostao vjeran životu. Po očevoj strani sam iz Vučje Jame (Lupinjaka) u Hrvatskom zagorju, po majčinoj iz tuđih podneblja. "Matoševa škola" je skrivila da sam često padao na ispitima, mijenjao gimnazije i bavio se enologijom. No Matošu i danas skidam kapu, smatrajući s njim da za književni posao "treba više talenta i energije no za nadbiskupski".

Danas se ponajviše bavim publicistikom, a stihove zapisujem ugljenom u dimnjaku. Što se pak ostalih biografskih i drugih podataka tiče, mislim da ih je dovoljno u mojim zbirkama "Srebrna cesta", "Tamnica vremena" i "Darovi za bezimenu".

I da završim s onim tko je rekao, da se i najveći ponori vremena mogu preskočiti na drvenom konjiću djetinjstva...

Davne 1929. godine Gustav Krklec je o svom književnom кредu zapisao:

Ja nikada nisam htio da pjevam ni pticama, ni zvijerima, ni stablima, ni talasima morskim, već srcu ljudskom, i tražio sam ritam, riječ i zvuk za to, za takvo srce, meni uvijek blizo i srodno, a ipak tako svoje, tako zagonetno. I kad to srce nije razumjelo jedan glas, ja sam, na svojoj svirali, – ne na harfi ili na liri – izva-

bio drugi, bliži zvuk, pastirski, ja sam pokušao da sviram svirku od pastira rodnog sela zagorskog.

Nemam, dakle, niti sam imao ikad pretenzija koje su drugi, gotovo uvijek, silom, htjeli da mi nametnu. Ovaj krug, ova cjelina, ovaj splet, ovaj svijet koji sam dao, koji je sav tu, neka bude kao vrelo bar za jednu kap vode žednome, neka bude bar jedan trak svjetlosti u mraku, neka bude blagi melem, neka bude šta hoće, ali svakako će biti jedan – možda mali ali dostižan – dio onog mene koji sam bio najbliži nedostižnome, neizmjernome.

GLAVNA DJELA

Lirika, Zagreb, 1919.; *Grobница*, Zagreb, 1919.; *Srebrna cesta*, Zagreb, 1921.; *Beskućnici*, roman, Zagreb, 1921.; *Nove pesme*, Beograd, 1923.; *Ljubav ptica*, Beograd, 1926.; *Izlet u nebo*, Beograd, 1928.; *San pod brezom*, Zagreb, 1940.; *Darovi za bezimenu*, Zagreb, 1942.; *Tamnica vremena*, Zagreb, 1944.; *Izabrane pjesme*, Zagreb, 1947.; *Tri poeme*,

Zagreb, 1949.; *Lirska petoljetka*, Zagreb, 1952.; *Telegrafske basne*, Zagreb, 1952.; *Lica i krajolici*, Zagreb, 1954.; *Pisma Martina Lipnjaka iz provincije*, Zagreb, 1956.; *Noćno iverje*, Zagreb, 1960.; *Izabrani epigrami*, Zagreb, 1963.; *Žubor života*, Beograd, 1964.; *Drveni bicikl*, Zagreb, 1964.; *Novo noćno iverje*, Sarajevo, 1966.; *Majmun i naočale*, Zagreb, 1967.; *Ptičji pjev*, Zagreb, 1969.; *San ljetne noći*, Sarajevo, 1972.; *Crni kos*, Beograd, 1972.; *Drveni klinici*, Zagreb, 1973.; *Pod Gupčevom lipom*, Zagreb, 1976.; *Sabrana dela*, MI, Beograd, 1932.; *Izabrana djela*, PSHK, knj. 100, Zagreb, 1963.; *Odabrana djela, I-VI*, Zagreb, 1977.

AUTOBIOGRAFIJE hrvatskih pisaca. Prir. Vinko Brešić. Zagreb, AGM, 1997., str. 837-841.

ZVONKO MILKOVIĆ predstavio je svoj životni put u tekstu *Autobiografija*, objavljenom u knjizi putopisa *Krenimo u rano jutro*:

Slika 4. Gustav Krklec i učenici varaždinske gimnazije u Gradskoj knjižnici u Varaždinu 1973.

Rodio sam se 1. X. 1888. u Varaždinu, gdje sam polazio osnovnu školu (1895.-1899.) i klasičnu gimnaziju (1899.-1907.). Nakon položene mature slušao sam pravo na Sveučilištu u Zagrebu (1907/1908.), Pragu (1908.), Beču (1908/1909.), pa opet u Zagrebu, gdje sam 1912. apsolvirao. Ispite i rigorozne položio sam u Zagrebu, te sam 1913. promoviran za doktora pra-

Slika 5. Zvonko Milković

va. Na Sveučilištu u Zagrebu slušao sam predavanja i dra Ise Kršnjavoga iz Danteova "Pakla".

Poslije svršenih studija neko vrijeme radim kao advokatski pripravnik, zatim kao novinar u redakciji "Obzora" (1915.-1917.). Kad

sam tražio mjesto u sveučilišnoj biblioteci, rekoše da već imaju jednog pravnika (ali zaboraviše da sam u molbi naveo da sam i lirik), pa kako ne nalazim ni drugdje u Zagrebu namještenja, uzmem mjesto odvjetničkog pripravnika u Varaždinu (1918. do jeseni 1919.). U vojsci u Valje-

vu, od jeseni 1919. do ljeta 1920., a onda opet u Varaždinu odvjetnički pripravnik do 1921. Iza toga vanjski dopisnik "Jutarnjeg lista" iz Njemačke (1922.). Po povratku kući odvjetnik u Varaždinu do 1955., sa prekidom za posljednjeg rata, kad se bavim samo vinogradom i književnim radom. U Varaždinu bio sam kao na sporednom kolosijeku, pa još 1932. odlučih poći na godinu dana u Pariz, ali bankovni slom upropasti i moje uštede te ostadoh u Varaždinu. Sudbina. Nekoć je malo tko mogao živjeti od književnoga rada, većina pisaca morala je imati i građansko zanimanje, pa tako i ja. Od godine 1911. surađivao sam u književnim časopisima i publikacijama. Od 1955. bavim se samo književnim radom. (...)

VJERNOST ZEMLJI

Mi tu nismo stranci. Mi smo ovdje rasli.
Ova nas je zemlja gradila kroz stoljeća.
Stoljeća odrediše nam ljubavi i otpor,
Naš ukus, naš zanos, naš jad,
Naš ponos, našu vjernost.

Neiskorjenjiv glas u nama bol je zemlje.
Slučaja nema: svi pokreti su nastavljanje,
Pozdravljanje davnih sjećanja.
Zato ne miči se nikom s puta!
Vjernost zemlji to je zakon vječnosti.

Stranac mora tek poprimati od kraja;
On se mora mijenjati, jer je napadan.
No mi nikad, nikada na svome tlu!
Jer, ko i biljke i životinje,
Mi sa tlom smo jedno —
Domaći.

SJEĆANJE POD PROZOROM

Mojoj pokojnoj mami

Već te nema na obloku,
Već me nemaš ti vu oku
Z goric da se doma vrnem.

Već ti nema sede kose,
Niti v oku tvojem rose
Gda se gor vu mrak osvrnem.

Već ne čekaš ti vu tami
Samo mrak je vu beli rami
Gori, na tvojem obloku.

Prvi mrak me tebe seti,
Lik tvoj maži v srcu sveti
I suza vu tvojem oku.

Već ti nemrem cvetja dati,
Niti ikaj dati znati —
Već ne čujem tvoje reči.

Al gda nekaj se zametne,
Kak da negdo tih to metne
Nazaj k stolu, il kraj peči.

Slika 6. Faksimili Milkovićevih pjesama Vjernost zemlji i Sjećanje pod prozorom

U Varaždinu znao sam u posljednje vrijeme razgovarati o lirici s drom Brunom Županićem (Steinerom). On je čitao i moje nove pjesme. (Iz starog Varaždina). Nekoć je napisao za mene (u Savremenuku), da sam pjesnik slikar. A dr. Mate Ujević veli da u mojoj poeziji dominira regionalna impresionistička lirika s izrazitim osjećajem za nijansiranje boja i to nova (Enciklopedija Jugoslavije).

Netko će možda reći da sam ovdje malo govorio o vinogradu. Ali o vinogradu, o voćnjaku, o šumi, o livadi govorio sam u mnogim pjesmama. Varaždinbreg nije samo mjesto odmora, on je uvijek bio i mjesto pažljivoga rada. Kad snijeg okopni, kad se već vidi zemlja, pa se zatim javi prva toplina, kad se uzme lakši kaput, dok tek lista, i prolista kao preko noći, onda je najljepše. Vinograd već je obrezan, i sad se čeka, gleda u oblake, u prvu travu, u trešnju koja cvjeta (jesu li se već vratile lastavice?). A onda dođu poslovi, i traju dan za danom. Sve je trebalo biti obrađeno na vrijeme, jer prirodna ne čeka. Teško onom tko zakasni!

Ali Zagorci još uvijek rado piju vino, ono daje krepost, vele, ulazi u srce, ne samo u grlo. (...)

MILKOVIĆ, Zvonko: Krenimo u rano jutro. Varaždin, Kulturno-prosvjetno vijeće, 1968., str. 307-230.

Zvonko Milković je za svog dugog života imao zadovoljstvo objelodaniti sve svoje pjesničke zbirke i knjigu putopisa: *Pjesme* (1915.), *Pobožni časovi* (1944.), *Izabrane pjesme* (1961.), putopisi *Krenimo u rano jutro* (1968.), *Legende o sakrtoj sreći* (1976.), *Iz starog Varaždina* (1979., posthumno).

Pjesnik Zvonko Milković umro je u Varaždinu 3. ožujka 1978. godine.

ŽUPANIĆ (STEINER) Bruno, pravnik i književnik (Varaždin, 30. travnja 1893. - Ivanec, 2. veljače 1987.) U mladosti je bio jedan od prvih nogometaša u Varaždinu, a u povijesti tog športa upisan je po prvom službeno postignutom pogotku 15. svibnja 1910., na utakmici između VGŠK Varaždin i Olimpije Karlovac.

Slika 7. Bruno Steiner

Nakon studija na sveučilištima Beča, Praga i Zagreba radi u sudstvu, a od 1921. godine živio je u Ivancu i djelovao kao odvjetnik. Aktivno je sudjelovao u ivanečkom društvenom i kulturnom životu između dva svjetska rata, a do duboke starosti živo se zanimao za sva lokalna događanja.

Dr. Bruno Županić javio se u hrvatskoj književnosti 1917. godine, na poticaj J. Benešića, uz M. Krležu, A. B. Šimića, G. Tartalju, M. Feldmana, A. Milčinića, A. Kostelića i A. Halera. Lirsku poeziju počeo je objavljivati u časopisu *Mlada hrvatska*, a surađivao je u *Našim pravicama*, *Književnim novostima*, *Savremenuku*, *Hrvatu*, *Šišmišu*, *Književnim horizontima*, *Varaždinskim novostima* i *Hrvatskom pravu*. Književni rad B. Županića obuhvaća prinose iz stranih književnosti (Turgenjev, Scheyer, Adamič) i povijesti hrvatske književnosti (Mihanović, Bubljić, Vilović, Magerl Gotalovački, Galović, F. Marković, M. Miholjević). Ogleđao se i kao povjesničar radom *Dr. Ante Starčević* (Hrvatsko pravo 1/1914.),

Slika 8. B. Županić govori na otkrivanju spomenika Franu Galoviću u Peterancu 1954.

te prikazom povijesne kronike Đure Vilovića *Međimurje* (1923.).

Članci: *Nad grobovima. Franjo Marković. Fran Galović*, *Savremenik*, god. 9/1914., str. 484-485; *Ivo Vojnović - pjesnik uskrsnuća*, *Volja naroda*, br. 3-4/1918.; *Fragmenti iz dnevnika jedne tragedije* (Dragan Bubić: *Na rubu - prikaz*), *Savremenik*, god. 16/1921., str. 53-54.; Đuro Vilović, *Međimurje*. (prikaz), *Savremenik*, god. 17/1923., br. 11-12, str. 526-527.; *Ana Pavlova*, *Varaždinske novosti* br. 62, 12. veljače 1931.; *Jedan bečki pisac o nama*, *Varaždinske novosti* br. 159, 23. prosinca 1932.; *O 60-*

godišnjici planinarenja na Ivančici, *Zagorski kalendar 1968.*, str. 199-201.

Pjesme: *Zdravica*, *Varaždinske novosti*, br. 421, 24. prosinca 1937.; *Simbol*, *Varaždinske novosti*, br. 437, 16. travnja 1938.; *Adagio, Luđak*, *Varaždinske novosti*, br. 482, 23. veljače 1939.; *Hrvatskoj*, *Varaždinske novosti*, br. 525, 21. prosinca 1939.; *Krik jednog srca*, *Varaždinske novosti*, br. 577, 24. prosinca 1940; *U vrtu* (posvećeno Krešimiru Filiću), *Zagorski kalendar*, 1961., str. 179.

Proza: *Laž* (kozerija), *Naše pravice*, br. 32/1913.

MOGUĆNOSTI PREZENTACIJE

Gustav Krklec i Zvonko Milković još su za života sudjelovali na književnim susretima, recitalima i drugim prigodama. Nakon smrti na njihovim rodnim kućama postavljene su spomen-ploče, a prigodnim programima obilježava se uspomena na njihov život i djelo. U Varaždinu se još za Krklecova života započelo s literarnim natječajem *Srebrna cesta*, koji se održava i danas i postaje mjesto okupljanja mladih pjesnika iz cijele Hrvatske.

Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović" Varaždin organizira izložbe i recitale posvećene obljetnicama Zvonka Milkovića i Gustava Krkleca. Nastavlja se knjižnična obrada građe njihovih zbirki, prikuplja se građa o njihovu stvaranju i predstavlja na internetu.

Zbog materijalnih, prostornih i kadrovskih ograničenja istraživanje, obrada i prezentacija zbirki, nažalost, podređena je redovitim poslovima ustanove, zbog čega izostaje završetak projekta spomen-zbirki varaždinskih zavičajnih književnika.

Slika 9. Spomen-soba varaždinskih zavičajnih književnika

“THE MUSEUM” OF LITERATURE IN VARAŽDIN

The Town Library and Reading-Room “Metel Ožegović” in Varaždin holds the bequests of the following Croatian authors: Gustav Krklec (1899-1977), Zvonko Milković (1888-1978) and Bruno Županić Steiner (1893-1987). These authors that belonged to the same generation were also linked with the Croatian Zagorje and Varaždin, and their literary opus belongs to

Croatian poetry of the 20th century.

Gustav Krklec and Bruno Županić Steiner were very active in literary criticism and polemics in their time. The most integral memorial collection is the material relating to the author and academician Gustav Krklec. The bequest holds 6,110 books and periodicals, manuscripts, letters from authors and politicians, numerous photographs, personal documents, his desk and souvenirs. Many letters from authors from the former Yugoslavia have been preserved. Especially interesting are letters from A.B. Šimić and Tin Ujević. The poets Dobriša Cesarić and Dragutin Tadijanović regularly corresponded with Gustav Krklec, as can be seen from letters, postcards and friendly dedications in poems that are of anthological value. Rare items in the collection include a postcard with the signatures of Ernest Hemingway, John Dos Passos and Ludwig Renn, sent from Madrid on May 1st 1937. Gustav Krklec regularly wrote to his mother from his many travels with picturesque postcards that always began with the words: “My dear Mummy...” During his lifetime Krklec was famous as a bohemian writer, a friend of many authors, and he was a welcome guest at gatherings and poetry recitals and so became a literary institution of sorts. For this reason the rich and varied memorial collection is a tourist attraction because of the poetic joy with which he marked the times he lived in, and it stands alongside the collections of Milković and Županić Steiner as well as the museum collection of Varaždin literature.

ZAKLJUČAK

Primjeri predstavljeni na međunarodnom simpoziju *Muzej(i) (i) književnost(i)* u Zagrebu (Dostojevski, Tolstoj, Hugo, Joyce, Svevo, Kosmač, Kranjčević, I. G. Kovačić, Krleža i dr.), pokazuju kako realizirani projekti imaju nacionalno značenje. Iako se u lokalnim granicama – u kojima djeluju knjižnice, muzeji i arhivi, ne raspolaze velikim mogućnostima, taj je međunarodni simpozij velik poticaj za unapređivanje postojećeg stanja.

Savjetovanje je pokazalo da se u manjim sredinama čuva vrijedna baština značajna za hrvatsku književnost i kulturu, koja je javnosti gotovo nepoznata. Tzv. male zbirke imaju iznimno značenje za isticanje identiteta lokalne zajednice i prepoznatljivost koja prelazi lokalne granice. Stoga je istraživanje, obrada i prezentacija građe književnika (i drugih znamenitih umjetnika) naša temeljna zadaća. Pokazalo se da su lokalne ustanove pokrenule brojne ideje i projekte koji, uz predani rad i informacijsku potporu, pridonose afirmaciji hrvatske književnosti i kulturne baštine u cjelini.